

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Reg. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

REGULA QUARTA
DE VITA COMMUNI
EXHORTATIO I.
IN REGULAM IV. SUMMARI,

Explicat nobilissimos fructus vitæ communis.

T H E M A.

Erant illis omnia communia. Actorum 4. 34.

V E L:

Ratio vivendi, in exterioribus, communis est. Reg. 4.

Duplicem licet distinguere vitam communem; unam quoad exteriorem vivendi modum, in victu, vestitu & aliis; & de hac, exhortatione sequente, tractabimus: alteram, quoad substantiam & bona Religionis; & de illa agemus in presenti. Sanè D. Chrysostomus vitam hanc Religiosorum communem, vitæ celestis imaginem referre docuit L. 3. contra vitæ monasticæ impugnatores: *Qui in Monasteriis, inquit, degunt, conversationem planè celestem elegerunt; rationemque protinus adjungit: Cuncta quippe illic*

communia sunt. Ad hanc beatam communemque vitam, proximè, ut hæc fert mortalitas, accessere primi Christiani, qui sub Apostolorum directione, omnia habebant communia; & nemo aliquid sibi proprium esse dicebat. Ad hos verò proximè pertigere, religiosi ab illis exorti: nam primavihi Christiani, teste D. Hieronymo L. de viris illust. sub S. Marco Evangelista, prima vitæ Cœnobiticæ fundamenta jecerunt; primique inter illos fuere Esai, Authore & Parente S. Marco; de quorum sanctitate mira recenset S. Hieronymus l.c. Nihil, inquit, illis usquam proprium est, nullus inter eos dives, nullus pauper, patrimonibus

bus dividuntur, quales & Lucas refert primùm Hierosolymis fuisse eredentes. Atque ab his viris perfectionis avidis, jam tunc cœpit, & propagata est vita Cœnobarum: quorum, ut perhibet S. Dionysius Arcopagita L. de Eccles. Hierarch. c. 10. ingens per orbem sparsa fuit multitudo. Eam deinde post annum Domini 300. instauravit S. Antonius in Ægypto, S. Basilus in Græcia, S. Hieronymus in Syria, S. Augustinus in Africa, S. Benedictus in Italia & toto occidente; quos denique secuti S. Bernardus, S. Dominicus, S. Franciscus, & ad extremum S. Patriarcha noster Ignatius, qui vitam hanc in omnibus communem valde alumnis suis commendatam voluit: quàm verò salutes, nobilesq; ex ea fructus progerminent; modò declarabimus.

I.
Fructus
vitæ com-
munis u-
nio cum
proximo.

I. Primus & nobilissimus vitæ communis in Societate nostra fructus, est mutua charitas, unio & pax inter omnes. Unde obsecro, in felicissima illa cœlesti patria, tanta exundat inter omnes beatos spiritus dilectio, unio & pax, nisi ex perfecta bonorum omnium cœlestium communiōe? Inuit id ipsum S. Augustinus medit. 25. dum ait; *Ubi summa dilectio, & unus omnium spiritus, ubi dispar est gloria singulorum; sed communis est lætitia omnium: plena & perfecta ibi regnat charitas; quia Deus est ibi omnia in omnibus.* Et ut in rhythmo canit S. Petrus Damianus: *Unum volunt, unum nolunt, unitas est mentium.* Ibi enim est communis lætitia, communis salus, communis habitatio, communis So-

cietas, communis lingua, communis opulencia, communis beatitudo, communis Deus.

Hic præclarissimus fructus, prognatus quoque fuit ex communiōe bonorum, in primitiva Ecclesiâ, de qua scribit S. Lucas; A&C. 4. Tantam in illis floruisse animorum consensionem, ut viderentur *habere cor unum & animam unam.* Tantam fuisse inter eos charitatem, recensent illius auctores, ut stupere Gentiles, & ad fidem Christianam allicerentur.

Nec defuit dulcis ad eò fructus, Cœnobarum, tempore S. Chrysostomi viventibus, de quibus Lib. 3. citato, de prædicat: *Nullus ibi paupertatem expræbrat; nullus divitiis honestior est, unus idemque omnibus animus est; omnes eadem nobilitate sunt nobiles; omnes eadem servitute sunt servi; eadem libertate liberi: una illic omnibus divitiis, qua vera divitiis sunt; una gloria, qua vera gloria est.*

Eadem de causâ, S. Fundator noster, tanto studio, à Societate sua, bona privata proscripsit, & bonorum communionem commendavit: Nec permittit, velut in nonnullis Ordinibus permittitur, peculium privatum pro vestibus, pro libris, pro medicamentis & aliis in morbo necessariis; non permittit legata à parentibus aut amicis in favorem certorum ordinata, eorundem liberæ dispositioni relinqui, aut de Collegio in Collegium cum illis commigrare, sed loco certo addici. Voluit, ut esculenta, vestimenta, aliæque à quibuscunque donata, aut elemosinæ nomine submissa, in communem usum

usum dispensarentur: atque ita esset communis possessio, communis habitatio, communis pecunia, communis mensa, communis elemosyna, communis disciplina; quemadmodum est communis regula, communis labor, communis laborum corona, communis futura beatitudo, communis Deus. Et quod inde sequitur, communis gloriae divina intentio, communis animorum unio, communis pax, communis charitas: simulque proscriberetur, ex propria possessione aut privatis bonis, nasci solita perturbatio, contentio, altercatio, discordia, invidia, & reliqua pestis mutuae charitatis. Atque hac bonorum communio ita etiamnum, laus Deo, in Societate viget; ut paucis abhinc annis, opinione sanctitatis clarus, Innocentius XI. Pontifex Maximus Romae, aliis Ordinibus nonnullis, exactam ad eam communionem non observantibus, Societatis methodum, pro exemplo, imitandam proposuerit.

Gaudete itaque, Dilectissimi, vos ad hanc Societatem, quae vitam communem, vitam caelesti vivendi modo, & primitivae Ecclesiae quodammodo similem amplexa est, vocatos esse. Gaudere ac Deo gratias agite, vos in ea degere Domo, in qua omnia communia, nulla privata; ac proinde charitas, unio, pax & concordia regnat, simultas vero, invidia & altercatio, propter meum & tuum, frigidum illud verbum, ut mellifluus Doctor loquitur, nasci solita, penitus exolat. Et vel ex hoc colligite, vos verae pietatis esse cultores, ac perfectionis sectatores, qui

bus non de rebus terrenis; sed de caelestibus & divinis est amulatio & concertatio: quique caelestis vitae ac statûs formam in constante charitate effingitis; & futura promissi regni bona praeripitis, omnibusque bonis consolationem, atque adificationem assertis. Ut non inaniter cum Propheta exclamare posse videar: *Hac est generatio quae ventium Dominum, quarentium faciem Dei Jacob: Psalm. 23.* Hac, procul dubio, accipiet benedictionem à Domino, & misericordiam à Deo salutari suo.

II. Secundus fructus suavissimus, quem ex vita communi in Societate percipimus, est charitas, unio & pax cum Deo O. M. Hoc fructu gaudent Beati caeli cives, super omnia bona terrena jam elevati, & à mundi facibus ac fordibus secreti, qui toto corde, totaque mente, Deo bono suo infinito adherent, illique unione arctissimâ conjunguntur, ac perfectâ quiete, tranquillitate ac securitate in Deo fruuntur; quidquid verò hic orbis infimus complectitur, aurum, argentum, gemmas, praedia, regna, velut puerorum crepundia, amore suo indigna despiciunt.

Eundem fructum ex bonorum communione retulere primi Christiani, Religiosorum subsequenterum prodromi, qui omnia bona sua relinquebant, & contemnebant, ideoque pretia eorum, ad pedes Apostolorum, tanquam calcanda, deponebant, ut affectum & amorem suum à terrenis divitiis avellerent, & totum cor suum Deo affigerent, illique assidue adhererent.

Idem

II.
Uno cum
Deo.

Idem hic fructus à vita communi Societatis, in ejus membra redundat: scilicet amor Dei ex toto corde, quod excluso rerum caducarum possessione & amore facilius Deo agglutinatur, eique ceu summo bono copulatur; cum vilipensione & despectu inanium bonorum, & thesaurorum mundi, à quibus, velut æstimatione & amore suo indignis affectum avocant, eumque in Deum ac divina transferunt. His itaque aureis compedibus exemptus Societatis JESU religiosus, meritis cum Vate Regio concinit: *Dirupisti vincula mea, tibi sacrificabo hostiam laudis.* Psal. 115. 16. His vinculis liberatus, instar aquila sese in altum librat, & omnia mundi bona despicit; secundum illud Dei promissum, Isaia c. 58. *Sustollam te super altitudines terra, & cibabo te hereditate Patris tui Jacob.* Super altitudines terra, non morientium, sed viventium; nimirum altitudines caelorum; de quibus S. Gregorius L. 31. Moral. c. 19. *Altitudines autem terra sunt, lucra rerum, blandimenta subditorum, divitiarum abundantia, bonor & sublimitas dignitatum; quae quisquis per ima adhuc desideria incedit, eo ipso alta æstimat, quò magna putat; ac si semel cor in caelestibus figitur, mox quam abjecta sint, cernitur, quae alta videbantur.* Et cibabo te hereditate Patris tui. Id est, dabo tibi infinita illa bona, quae promisi Abraham, Isaac & Jacob: nimirum delicias & divitias gratiae caelestis & virtutum, ac deinde gloriae & felicitatis in caelo. Rectè igitur scribit S. Cyprianus Tract. de orat. Do-

min. *Qui renunciavit jam saeculo, major est honoribus eius & regno; & ideo qui se Deo & Christo dedicat, non terrena sed caelestia regna desiderat: ut ibidem Deo Christoque charitate perpetua unius, triumphet: par Angelis, civis Sanctorum, Domesticus Paradisi, hæret Dei, cohaeres Christi.*

Quis itaque, Charissimi, vitam communem ac paupertatem ejus placidam, à qua tanta bona promanant, non summe diligit, & maximo in pretio habeat? Quis non cum Propheta coronato, & S. Francisco Borgia, præ gaudio exclamet: *Anima nostra sicut passer erepta est de laqueo venantium: laqueus contritus est, & nos liberati sumus.* Psal. 123. 7. Scilicet laqueus mundi, laqueus mammonæ, divitiarum, voluptatum, honorum; & nos ab aeternæ damnationis periculis liberati, Deo liberè jam servire, illi inhaerere & uniri amoris vinculo valeamus; Quis nostrum tam stolidus & excors sit, ut laqueis jam contritis, se rursum istidem irretiat & involvat? Maneamus cum Deo conjuncti, corde defixi in caelo, mundo & mundanis omnibus superiores; pedibus conculcemus omnia transeuntia; à nullo secularium quidquam speremus, aut ambiamus; sed in communitate sancta viventes, in sancta libertate persistamus. *Laqueus contritus est.* Liberè jam mente ad caelestia evolemus. conversemur cum Deo & Angelis; nunquam amplius coterrenis affixuri, aut subtraturi: verè enim S. Augustinus asseruit serm. 33. de verbis Apostoli. *Amor rerum terrenarum viscus est spiritualium pennarum. Ecce concipis*

concupisti, habuisti. Quis dabit tibi pennas ut columba? quando volabis, ubi vere requiescas? quando hic; ubi male habuisti, perversè requiescere voluisti?

III. Tertius fructus amoenissimus, quem Religiosus Societatis ex vita communi, omniumque bonorum privatorum abiectione reportat, est unio; pax & tranquillitas cum seipso. Cujus prototypum illustre rursus nobis offert cœlestis patria; ubi ex communione bonorum cœlestium oritur altissima pax, summa tranquillitas, perfecta & imperturbabilis conjunctio ac unio omnium animarum potentiarum, quæ Beati fruuntur, æternùmque fruuntur. Ibi, ait S. Augustinus c. 37. folioq. *summa & certa securitas, secura tranquillitas, & tranquilla jucunditas, jucunda felicitas, felix æternitas. Felices qui de pelago ad litus, de exilio ad patriam, de carcere ad palatium pervenerunt, operatâ jam quiete beati.*

Unionis & pacis hujus ectypum, primitiva quoque Ecclesia nobis exhibet, in qua magnâ pace, tranquillitate, & mentis collectione fruebantur primi Christiani, nullâ curâ rerum temporalium distracti, sed ob communionem bonorum, magnâ animi libertate Deo, Divinisque unice intenti. Erant enim perseverantes in doctrina Apostolorum, & communicatione fractionis panis, & orationibus. Act. 2.

Non absimili unione, pace, tranquillitate gaudent Religiosi, de quibus rectè D. Chrysostomus L. c.

Illis jugis & perpetua lætitia materia. Atque in primis in Societate nostra minima, in qua exacta viget vita communis, dulcissimus iste fructus decerpitur: cum enim Societatis Religiosus, à Societate, velut providâ matre, omnia vita communi necessaria, sufficienter obtineat, & Congregatio XII. Generalis decreto 43. Statuerit, ut *vita communis qua hactenus Dei beneficio in Societate semper floruit, incolumis & illibata conservetur impofterum; & ut in his qua ad victum, vestitum, cubiculique suppellectilem & alia vita communi necessaria pertinent, uniformitas retineatur, eaque omnia teneantur Superiores inferioribus suis, qua par est, charitate suppeditare; nec ulli licitum sit, ea sibi aliâ quacunque viâ quærere, aut per alios procurare, nec penes ipsos Superiores esse, hanc illis facultatem dare.* Magna profectò in pace, atque à curis & sollicitudinibus liber degit; nec opus est ut speculio ad emenda esculenta, poculenta, indumenta, medicamenta, aliâve anxius se torqueat, animique distractiones patiat, atque iis, velut spinis, pungatur; sed in ejus animo magna pax, serenitas, lætitia ac jubilus perpetuus regnat. Et cum Davide canit Psal. 39. *Ego autem mendicus sum & pauper, sed, Dominus sollicitus est mei.* Adeoque vitam statui innocentie in Paradiso, aut Angelico quodammodo similem ducit; jam orando, jam meditando, jam contemplando, jam legendo, jam proximis opitulando, ferè semper

V *videt*

videt faciem Patris, qui in caelis est: eaque ita satiatur, & absorbetur ut cum Psalmista decantet: *Quid mihi est in caelo, & à te quid volui super terram, Deus cordis mei & pars mea Deus in aeternum?* Psal. 72.

Vos, vos ipsos appello, Charissimi, an non experti estis haecenus, & experimini indies, quàm dulce quàm amabile sit, immunem à curis & sollicitudinibus pro victu & amictu, aliisque necessariis, vitam ducere? an non indies sentitis, quàm amœnum sit, quiete & libere orationi, meditationi, lectioni, spiritualique profectui, absque his impedimentis, ac rerum temporalium remoris, vacare, & gustare ac videre, quàm suavis sit Dominus? gaudete igitur, Deoque gratias agite, quod vos vocaverit, de turbis ac curis saeculi ad pacem & quietem Societatis, ortam ex vita communi, magnique hanc caelestem, Apostolicam & Angelicam vitam aestimate: cum S. Laurentio Justiniano exclamantes: *O vita religiosa! vita communis! vita beata! Tu hortus conclusus es, tu paradysus deliciarum, thalamus nuptialis, cubile immaculatum, virtutum schola, tabernaculum sede-*

ris, reclinatorium sponsi, Domus sanctitatis!

Quapropter, Dilectissimi; hanc vitam communem, quam, Deo vocante, in Societate amplexi sumus, tanquam fontem, mutua inter nos charitatis, unionis & pacis; tanquam scaturiginem unionis, charitatis & pacis cum Deo, tanquam venam unionis, serenitatis & pacis cum seipso, magni aestimemus, eamque regnis & sedibus praefereamus, nec negligentiam nostram unquam relaxare, aut labefactare sustineamus: sed in ea ad mortem usque constanter perseveremus; quod si praestiterimus, quietam tranquillam, hilarumque vitam ducemus in hoc saeculo, & sicut nobis communis est vita, ita & communis erit salus; sicut communis est pugna, ita communis erit corona! atque ut scribit S. Basilius in constit. Monast. c. 19. *Communis est eis Deus, communis pietatis mercatura, communis salus, communia certamina, communes labores, communia premia, & certaminum corona: ubi multi unus, & unus non solus, sed in pluribus.*

EXHOR.

EXHORTATIO II. IN REGULAM IV. SUMMARI

Exponit causas vitæ communis in Societate.

T H E M A.

Omnis gloria filia Regis ab intus. Plal. 44.

V E L:

Ratio vivendi in exterioribus, iustas ob causas communis est. Reg. 4.

A Universam Ecclesiam Catholicam, Christi Regis Regum sponsam esse, in Apocalypsi & Cantico Cantorum sapenumero describitur. Hic Rex & hæc Regina velut mater fecunda complures numerat Filias, diversas scilicet Religiones, seu Ordines, de quorum singulis jure dixerimus illud Vatis Regii: *Omnis gloria Filia regis ab intus, in fimbriis aureis circum amicta varietatibus.* Psalm. 44. Singulae religiones ornatae sunt interioribus & exterioribus ornamentis, interiora sunt gratia instituti & virtutes annexæ, quæ est gloria

Filia regis ab intus; exteriora tanquam fimbriae, sunt opera externæ charitatis, Dei & proximi; quæ quavis Religio exercet juxta suum Institutum. Exteriora quoque sunt, circum amicta varietatibus, vestitus, victus, ratioque vivendi diversa, quæ qualibet laudabiliter utitur, & una ab alia velut signo distinguitur, ideoque circumamicta varietate dicitur. In aliis religionibus tria potissimum ejusmodi signa exteriora cernuntur. 1. Vestitus & cibus distinctus longæque à communi hominum usu diversus. 2. Jejunium sive abstinentia. 3. Afflictiones corporis: atque hæc tria ordinariè atque ex regula tanquam præcipua proprii instituti perfectionem obtinendi media usurpare debent. At in

V 2 Socie-

Societate hac tria ordinariè, ac vi regula non habemus; nec præcipuum in iis pondus colloamus; idque ut ait S. P. N. iustas ob causas; quæ verò illæ sint, nec hic, nec alibi exponit, solum in genere asserens, majus Dei obsequium semper in omnibus intendum esse.

Quanam igitur hæ vitæ communis causæ sint, exponemus.

1.
Causa
vitæ com-
munis
conversa-
tio cum
proximis.

I. Causa prima, ob quam S. P. Noster præscripserit nobis vitam in vestitu, victu, aliisque communem, cum aliis Sacerdotibus & secularibus, est conversatio cum proximis, ad illorum salutem & perfectionem melius procurandam. *Omni gloria Filie Regis ab intus, hæc est gloria Societatis. gratia vocationis, gratia instituti, quæ est, non solum salutem & perfectionem propriam; sed etiam alienam procurare: ad hæc verò obtinendam, magis convenit vita communis, quàm austera, ut expressè docet Doctor Angelicus dum ait: Qui cum aliquibus conversatur, convenientissimum est, ut se illis in conversatione conformet, secundum illud Apostoli 1. Corinth. 9. Omnis omnia factus sum. 3. p. q. 40.* Hanc vitam communem tanquam aptiorem ad animas lucrandas Christus Dominus, qui est Sapientia æterna, elegit: Duplex enim est vita, austera & communis; austera duxit Joannes, communem Christus Dominus, de qua inquit Christus Matth. 15. 18. *Venit Joannes neque manducans, neque bibens, & dicunt demonium habere; ejus scilicet energiâ rigorem tantum sustineat. Venit Filius hominis manducans & bibens, & dicunt, ecce homo vorax & potator vini, publicanorum & peccatorum amicus. Et justificata est sapientia à filiis suis.* Duplex omnibus ad Deum redire volentibus proposita est via, austera & communis, ut si quem austeritas Joannis abstereretur, Christi humanitas alliceret: atque ut edendo, bibendo, conversando cum peccatoribus, eos à vitiis ad Deum converteret, ut ait D. Thomas 3. p. q. 40. a. 2. Utramque vitam malevoli taxant & reprehendunt: at justificata est sapientia à filiis suis, id est, hæc Christi sapientia justificata est, seu iusta, irreprehensibilis, & omnino perfecta esse declarata est à filiis sapientia, id est studiosis sapientia & virtutis, scilicet Christi fidelibus & asseclis. Sapientissimè ergo Dei Filius elegit vitam communem, ut ex prædictâ Christi sententiâ liquet. Idem docet S. Augustinus, Hieronymus, Ambrosius, & alii SS. Patres. S. Chrysostomus hom. 28. in Matth. ait Christum initio etiam jejunaſſe & austera vitam egisse, sed ait eam Joanni postea omnino dimiſiſſe: ipse publicanorum & peccatorum mensas elegit, ut publicanos & peccatores salvaret. Hæc autem vita communis Christi fuit 1. in victu, ut jam vidimus ut expressè SS. Patres docent. S. Tho. 3. p. q. 40. a. 3. *Christus, inquit, in victu communem vitam duxit, secundum modum saliorum, quibuscumque convivebat.*

2. In vestitu; rationem reddit D. Thom. l. c. accommodabat se illis, quibus convivebat: at convivebat & conversabatur non solum cum pauperimis sed

sed

sed cum honestis hominibus: quare vestitus Christi non erat omnino alienus ab illis.

Non itaque vestitus erat Christus pelle cameli & Zonâ pellicâ more S. Joannis, sed veste Judæis consuetâ utebatur; & minimum ternas vestes, ut refert R. P. Eusebius Nierenbergius Lib. 1. Doct. 10. habuit, vestem interiorem, tunicam inconsutilem Laneam, & pallium: constat enim ex Evangelio non simplicem vestem habuisse, nam S. Joannes ait c. 13. *Ponit vestimenta sua, non omnia, quia non mansit nudus omnino, ad lavandos pedes discipulorum: & Joan. 19. Milites quoque dividerunt inter se vestimenta, & super tunicam inconsutilem miserunt sortem.*

Hunc quoque vestitum gessere Apostoli, quos pro communi illius temporis Philosophantium more palliatos incesse, nonnulli asserunt. Hos ergo imitatur Societas nostra communi victu, vestitu, habitatione, & vitâ utitur, ut melius ac familiarius agat cum proximis, eosque Deo lucretur. Pastores ovium, ut oves habeant familiares ac magis obsequentes veste ovillâ aut saltem candidâ sese induunt, Venatores colorem viridem assumunt, ne fera viridi in sylva assuetâ absterreantur & fugiant: ut igitur cujusvis generis homines nos non fugiant, sed libenter nobiscum agant, vestitum communem induimus. *Omnibus omnia factus sum, ut omnes facerem salvos,* ait Apostolus 1. Corinth 9. Non raro inter hæreticos zelus animarum & necessitas cogit vestem mutare etiam

sapius. Sanè invictus Angliæ Martyr R. P. Edmundus Camprianus, postquam Regina Elisabetha novum tribunal institueret, conservatorum pacis nomine, quorum officium erat Sacerdotes inquirere, capere, torquere, & morte multare, atque ex eo mox ebullisset ubique delegatorum, lictorum, exploratorum exercitus; necessitas adigit, vestes crebrius mutare; Unde P. Edmundus de se scribit: *Ego nunquam incedo habitu ejusdem coloris & moris: nominum vero supellex mihi est copiosissima.* P. Tannerus in vita.

Similiter illustris Angliæ Martyr R. P. Henricus Garnettus, qui annis duodeviginti strenuissimè rem Catholicam in eodem regno defendit atque promovit; cujus effigies in tabellis ad vivum depicta passim locis publicis per urbem Londinensem prostabat; in cujus caput constitutum amplum præmium, & proditori cuivis promissum erat: nec octo annorum spatio ullus Sacerdos tortus, quin in mediis cruciatibus quæreretur, ubi degeret Garnettus? quam provinciam incoleret? quâ veste incederet? Quid actum fuisset, si veste religiosâ, aut etiam seculari non mutata sapius, in publico appareret? an non actum fuisset de vita indies?

Igitur si agamus cum hæreticis, qui à veste religiosa singulari abhorrent, accommodamus nos illis, ne medicum fugiant. Si agamus cum Chinesibus, Chinesem, cum Japonibus Japonicum, cum Malabaris Malabaricum Sacerdotum habitum suscipimus, omnibus

nibus omnia facti, ut omnes faciamus salvos. Et hoc est majus Dei obsequium intueri, scilicet salutem animarum.

II.
Confer-
vatio vi-
rium cor-
poris.

II. Altera causa vitæ in Societate communis est, ut vires & robor haberemus ad labores Apostolicos, quam plurimos & difficiles, ac non raro continuos melius tolerandos. *In simbriis aureis*, que denotant opera externa charitatis Dei & proximi. Hanc rationem allegat S. Bonaventura, de Christi discipulis ad prædicandum missis, dum Respons. 2. c. 2. in Apologia sic ait: *Perfectionis præcipuus sectator Apostolus, non solum imitabilem se præbet in austeritate vitæ, verum etiam pia apud proximos, condescensione, ad Corinthios dicens: Factus sum infirmis infirmus, ut infirmos lucrificarem: omnibus omnia factus sum, ut omnes facerem salvos. Hanc condescensionis adificatoria formam Discipulis ad prædicandum missis Dominus dedit, cum ait: In eadem domo manete edentes & bibentes, qua apud illos sunt. Et mox: hujusmodi fuit eis à Domino vivendi forma præscripta, tam piè, quam providè, ut & aliis condescenderent, & injunctum sibi laborem viriliter tolerarent.*

Sanè si in Societate abstinendum nobis foret cum Carthusianis à carnibus, vel cum Minimis etiam à piscibus, & contentos vivere leguminibus & fructibus, profectò plurimi laboribus tantis, quales sunt in doctioibus, in prædicationibus, in missionibus fracti debilitatique omnino succumberent, atque ita opera charitatis, qua austeritatibus exterioribus præstant,

impedirentur. Deinde plurima subiecta egregia, & ingenia præclara talentis ad animas lucrandas raris instructa, à Societate amplectenda absterrentur: meritò judicando, continuum studium, conciones, clamores, peregrinationes, aliosque labores esse cum rigidiore vivendi modo penitus incompossibiles. Cùm igitur Societas, variarum nationum homines admittere debeat, variarumque complexionum & qualitatum, ut omnibus nationibus & gentibus & linguis operarios idoneos parat ac subministrat, non conveniebat certam in vidu vestitute austeritatem determinari, qua animarum bonum impediret, sed relinqui vitam communem, & austeritates committi cujusque prudentia, & Superiorum directioni, ut hac ratione etiam tenerius & delicatius educati, non absterreantur à Societate, & animarum procurando fructu; sed libentius eandem capecerent: & laboribus non succumberent.

III. Tertia causa vitæ communis in Societate est; ut totos nos daremus perfectioni interiori; neque cum vulgo existimaremus perfectionem in vitæ austeritate sitam, sed in interioribus virtutibus, ex quibus prodeant opera externa charitatis Dei & proximi, qua sunt simbriæ aureæ & reliquæ virtutes & gratiæ viro Apostolico convenientes, qua sunt instar vestis variegatæ. *Omnia gloria Filia regis ab intus, in simbriis aureis, circumamicta varietatibus.* Psalm. 44. *Omnia gloria, id est, gratia vocationis, & gratia instituti est interna sanctitas; abnegatio sui,*

sui, & proprii iudicii ac voluntatis in obsequium obedientiae captivatio, humilitas, sui contemptus, zelus gloriae divinae, & animarum Christi sanguine redemptarum: haec est gloria Societatis, & illa est intus in anima. Erat interiori haec gloria, promanare oportet exteriora opera, ac varios virtutum actus, varia opera misericordiae erga varios & omnis generis homines, doctos, indoctos, pueros, juvenes, senes, magnos, parvos, infirmos, summos juvandos, ut haec Societas sit circumamicta varietatibus: sicut enim gloria animae beatæ redundat in corpus, ita gloriam Societatis, seu sanctitatem internam, operationibus externis variis, lucem, splendorem, modestiam & sanctitatem quandam affricare necesse est. Ex hac interiori sanctitate profluere debet imo. Singularis modestia in hominibus Societatis, quæ compenferit id quod in austeritate deest, & quæ, in quocunque habitu incedamus, vestis sit, quæ nunquam deponatur: hæc modestia si solida sit, haud dubiè plurimum proximos edificat, barbaros in admirationem rapit & vel ipsi hæretici, ex hac modestiæ veste homines Societatis norunt distinguere, ut conitat in Angliâ; atque ex hac modestia homines facile vident aliquid intus latere, ex quo illa prodeat; scilicet operationem gratiæ vocationis, interiorem sanctimoniam, quæ est gloria Filiae regis ab intus, & in intimo mentis conclavi recondita, potissimum verò est interna familiaritas & conversatio cum Deo,

seu præsentia assidua Divinæ Majestatis, quam cum semper præsentem habemus, non est mirum, si modeste nos geramus, idque solidè & constanter non solum apud externos, verum etiam apud domesticos, domi & foris, in plateis, in mensis, in cibo & potu, in veste, in incessu & omnibus actionibus; aliàs similes erimus horologio bene monstranti, sed malè sonanti, quod servit transeuntibus civitatem, sed civis perturbat. Deinde ex illa gloria ab intus, internaque sanctitate oritur exterior affabilitas, & suavitas in conversando cum omni hominum genere. Tertio ex ea oritur perseverantia in labore indefessa, & operationibus continuis charitatis Dei & proximis; & 4to oriuntur variæ variarum virtutum actiones: & sic filia regis est circumamicta varietatibus, quæ omnes procedunt ex gloria ab intus.

Quæ cum ita sint Charissimi, 1. Judicemus S. P. nostrum sapientissimè instituisse vitam communem exemplo Christi Domini, eamque ut filii sapientiæ approbemus & amplectamur. 2. Conemur gloriam Societatis habere instar Filiae regis ab intus, id est perfectionis propriæ & alienæ studium. 3. Ex hoc profluant velut aureæ simbria opera charitatis erga Deum & proximum. 4. Ex eodem profluat varietas virtutum & gratiarum, Apostolicis viris convenientium, ut anima cujuscvis sit circumamicta varietate & tanquam sponsa bene ornata, Christo Regi regum, unicè inserviat ac placeat.

EXHOR.

EXHORTATIO III.
IN REGULAM IV. SUMMARI,

Ostendit pœnitentias ordinarias, non esse quidem Societati præscriptas, nihilominus earundem usum crebrum in ea vigere.

T H E M A.

Castigo corpus meum, & in servitutem redigo. I. Cor. 9.

V E L.

Nec ullas ordinarias pœnitentias, ex obligatione subeundas habet. Reg. 4. Summ.

Ernere nonnunquam est Regem quempiam terrenum, vectigalium, contributionumq; onus civitatibus suis assignantem, certam verò urbem, peculiaribus de causis, sibi perquam gratam, immunitate donantem, tributumque ejus libero arbitrio ac beneplacito relinquentem. Illam verò benefico Regi unice addictam, vicifim conspicimus, non solum, in dando, se propensam, verum etiam aliis liberaliorem demonstrantem. Pari modo videtur Divina Majestas, cum minimã

Societate nostra egisse, quam per S. Fundatorem, ab ordinario operum pœnorum tributo quidem liberavit; illa verò non minus, si non amplius subsidium charitativum benignissimo Regi suo, alacri, liberalique animo subministrat.

Utriusque tam exemptionis, quam contributionis hujus rationes investigabimus.

I. *Nec ullas ordinarias pœnitentias, vel corporis afflictiones ex obligatione subeundas habet, inquit Regula.*

Cujus ratio est præcedenti exhortatione insinuata. Labores enim tantumque continui Societatis, ordinarias

nas & omnibus communes pœnitentias asperitatisque non ferunt: nec major Dei gloria, quam S. Pater intueri se dixit, eas requirit: alia quidem religiones, utiles pro Ecclesia Dei subeunt labores, at non tantos, quantos pro eadem exantlat indefessè Societas: neque enim illa assiduos eosque gravissimos, in tradendis disciplinis humanioribus, aut docendis scientiis Philosophicis, theologicisque labores, suscipiunt: nec ad fideles & infideles missiones ac peregrinationes obeunt, nec visitationibus infirmorum, aut hospitaliorum, carceribusque mancipatorum, aliisque operibus charitatis vi regulæ se devovet; quemadmodum nostra Societas, in qua cum multis ordinariis jejuniis, ciliciis, flagellationibus, humicubationibus, aliisque asperitatibus prædicti labores minimè possent consistere. R. P. Nicolaus Lancicius Opusc. 17. c. 5. refert sanctum Fundatorem nostrum, cum Societatem conderet, præter magistrerium divinum, quo leges nostras præscripsit, vivendique rationem instituit, Medicos præstantes in consilium adhibuisse, qui discernent, num posset suis, tot ac tantis mentis & corporis laboribus vacaturis, plura, quam consuetæ ecclesiastica jejunia injungere? Medicos autem, re diu agitatâ, in hanc ivisse sententiam, nulla, præterquam ecclesiastica jejunia & abstinencias, illis præscriberet, permitteretve, nisi eos vellet mactare. Fini igitur Societatis accommodatus est, corpus asperitatibus non conficere, quò melioribus pro salute proximi ac gloria Dei laboribus par esse ac in iis perdurare valeat: messes

albicantes, multis tunc temporis indigebant, & etiamnum indigent messoribus, & operariis; nec non vinea vindemiatoribus; eos autem ad ferendos alacris labores, patresfamilias commodè tractare assolent, non arcerere, aut conficere.

II. Ratio altera hujus regulæ extitit, ut eo majore studio, ac præcipuâ curâ, in mortificatione interiorem incumberemus, quæ & Dei oculos magis oblectet, & ad perfectionem charitatis assequendam majus momentû habeat: quod ipse S. Patriarcha in Epistola aurea de obedientia aperte insinuat; ut superari nos ab aliis Ordinibus, in jejuniis aliiisque externis rigoribus facilius feramus, nequaquam verò in abrogatione judicii proprii & voluntatis.

Ne autem per excessum vel defectû, per tepiditatem, nimiumve ardorem delinquamus, vivam nobis regulam, eamque prudentem ac discretam assignavit: dum asserit: *Sed illas assumere qui vis poterit, qua sibi videbuntur cum approbatione superioris ad majorem sui spiritûs profectû convenire, & qui propter eundem sine superiores ei poterit imponere.*

III. Quo non obstante, licet regula certum tributum, id est certas corporis afflictiones haud præferbat; nõ tamen eas Societas inter mittit; sed plures assumit eum approbatione superioris, quam putetur: scit enim, quanto ardore Sancti & Dei amici easdem susceperint. Scit, quòd ii, *qui Christi sunt, carnem suam crucifixerint cum vitis, & concupiscentis*, ut ait Apost. ad Galat. 5. Scit quot, quantâque eadem ab hominibus in gratia Dei existentibus, suscepta, utilitates pariant.

II. Mortificatio interior.

III. Viget tamen pœnitentiarum usus in Societate ob varias rationes.

X

Dodo

Doctor Angelicus 2. 2. q. 47. a. 1. ternas jejunii & corporalis afflictionis causas adducit. Prima est, quod ad concupiscentias carnis reprimendas deserviat. Unde S. Paulus 1. Corinth. 9. 17. ait: *Castigo corpus meum & in servitutem redigo, ne forte, cum aliis pradicaverim, ipse reprobus efficiar.* Secunda causa est, ut mens liberius elevetur ad sublimia contemplanda: Sponsus præt & sponsam evocat primò ad montem myrrhæ mortificationis, & inde ad collem thuris, seu orationis. Cantic. 4. 6. *Vadam ad montem myrrhæ, & collem thuris.* Tertia. Ad satisfaciendum pro peccatis. Nivivix pœnam per Jonam Prophetam à Deo intentatam evasere agentes pœnitentiam in jejuniis, sacco & cinere. Jonæ c. 3.

Ultra hæc, vitam contemplativam agentibus, etiam communia; & alia causa suppetunt, quæ vitæ mixtæ deditos, & salute animarum procurandâ distentos ad carnem macerandam jurè permoveant.

1. Ne confusionem illam meritò patiantur, à Christo Phariseis illatam: *Dicunt & non faciunt: alligant enim onera gravia & importabilia, & imponunt in humeros hominum, digito autem suo nolunt ea movere.* Matth. 23. 4.

2. Ut exemplo suo doceant, hominibusque delicatis persuadeant, carnem non esse molliter tractandam; nec esse mollem è terris in cœlum viam.

3. Ut gratiam à Deo impetrent, ad saxea peccatorum corda permovenda ad pœnitentiam, atque è luto

vitiorum extractos, ad salutem æternam perducendos mortales.

4. Ut securitatem obtineant adversus conversationis pericula: longè enim magis mortificatos affectus tenentur habere operarii, quàm conversatione abstinentes; cum in his defectum mortificationis, occasionalium peccandi substractio quodammodo supplere posse videatur.

5. Majorem gratiam contemplationis eos habere oportet, cum ex abundantia contemplationis, eorum ministeria procedere, & contemplata aliis tradere debeant; ad hanc autem plurimum conducit carnis maceratio.

6. Major virtus & perfectio requiritur in iis, qui alios student reddere perfectos quàm in iis, qui solum student esse perfecti.

7. Denique major purgatio peccatorum, animique puritas in illis requiritur; cum velut instrumenta Deo strictius uniri debeant, ut eidem tanquam artificio conjuncta melius cooperentur ad salutem animarum

IV. Hæ igitur tot tantæque utilitates semper moverunt, moventque hodie quovis Societatis homines, ut carnis afflictiones licet non præscriptas, ultroneas tamen haud negligant, imò tantus apud complures in iis suscipiendis elucet fervor, ut modum penè excedere videatur. Ex innumeris recenseo paucos, omissis quorum vita sunt in manibus. Ut S. Ignatii, S. Xaverii, S. Borgiæ, B. Aloysii, R. P. Vincentii Caraffæ, R. P. Colnago, &c.

1. Pater Andreas Oviedus ter quotidie se verberabat atrociter, & multorum

torum dierum jejunia, solo pane & aqua contentus producebat, & ea quæ ipsi in Æthiopia donabantur, pauperibus largiebatur, ipse verò herbis amaris vitam sustinebat.

2. Simili charitate & abstinentia fuit Apostolicus & fortissimus Christi Miryr Alphonsus de Castro, qui quadragesimalem abstinentiam toto anno servabat, pisce aqua cocto simplici, sine sale & oleo contentus. Hodiedum Missionarii nostri in Malabarica etiam piscibus abstinent, orizâ & leguminibus visitantes.

3. P. Egidius Gonzales cilicium è tribulis agrestibus implexum gestabat, quod cruentum, & fractis aculeis tribulorum repertum fuit.

4. Frater Gaspar Pereira spineâ coronâ caput suum lacerabat, quam identidem renovabat.

5. P. Joannes Ruicius silicem magnum 12. librarum, & angulosum noctu supponebat tergori, dum cubabat; fallus iis, qui mitiorem cubitum suadebant, plus commodi animæ habuisse ex illo saxo acuto, quàm valetudinis detrimentum posset accidere.

6. P. Didacus Martinez per 30. annos ignoravit lectum. Huic adjungi meretur R. P. Philippus Scouville annis 40. per Ducatum Luxemburgicum vicinâque provincias missionarius zelosissimus, lecto non usus; anno 1701. 17. Novembris piissimè defunctus. Cujus virtutes & austeritates typo vulgavimus.

7. P. Didacus Sotus, bis ad minus quotidie flagellabatur, continuisque ciliciis macerabatur: dum agrotaret

extremo morbo, octo ante obitum horas, inventa sunt illi duo cilicia ferrea adedò constringentia carnes & armata ipiculis, ut opus esset frangi, quo possent extrahi.

8. P. Petrus Rodericus, adhuc eo ipso die quo obiit, per dimidiam horam crudeliter se flagellavit, idè temporis spatium singulis diebus consumperat eodem in supplicio.

9. P. Michaël Turrianus post exactos 83. annos, sub mediam noctem surgebat ad orandum, deinde crudelissimis flagris bonus senex se laniabat, & crebris per annum jejuniis macerabat: momentibus in tanto senio, imprudentem esse illum vitæ rigorem, respondebat; nunquam sui novitius; oportet me mortificare & mortificari ab omnibus.

10. P. Joannes Romerus ter quotidie cadebatur flagris, cilicino sacco carnem suam continuò affligebat, cadaver totum lividum & nigricans repertum, præ aspera corporis sui tractatione.

11. Simili austeritate secum usus P. Gabriel Logronius: accidit aliquando, cum diutius crudelissimis flagris se laceraret, ut Christus Dominus illi apparens affabiliter eum compesceret, dicens: Sat est, Gabriel, sat est. Vide R. P. Nierenbergium doct. Ascet. L. 1. doct. c. 99. Longum esset enarrare, quid alii Societatis nostræ operarii vineæ Domini egerint, ut carnem suam macerarent; hæc pauca sufficiant.

Quæ cum ita sint, Charissimi, patet, genuinos Societatis JESU filios,
X 2 stre-

strenuſque operarios, licet regula
pœnitentias certas non præſcribat;
minimè tamen eas neglexiſſe, aut eti-
amnum negligere. Nos interim ex par-
te noſtra, partim mirabimur tantum
illorum fervorem, qui indiſcretus dici
non debet, cum eos obedientia duxe-
rit: præterquam quòd is, qui perpen-
dit, quanta inconsideratè egerit con-
tra Deum, non conſideret aliquando,
quid agat contra ſe: partim illos imi-
rabimur pro modulo noſtro; ad quod
allegatæ rationes nos valebunt impel-
lere; duo tamen extrema devitantes;

unum ne nimio rigore, & indiſcrete,
contra aut præter obedientiam exor-
bitemus, alterum, ne amore proprio
excoecati, in teneritudinem nimis de-
licatam declinemus, imaginem ſuam
nobis dum vegeti ac ſani ſumus, nos
exiguas, & ſolitas corporis afflicti-
ones ferre non poſſe; ſed contra om-
nem panicum horrorem, animum ob-
firmemus, & quantum obedientia, &
Superiorum conſenſus ſinit, liben-
ter earnem edomemus, ut uti-
litates prædictas re-
feramus.

REGULA V. SUMMARI

DE CONFESIONE.

EXHORTATIO I.

IN REGULAM V. SUMMARI.

Profert commoda & encomia exercitiorum ſpiritualium

S. IGNATII.

THEMA.

*Ecce ego lactabo eam, & ducam in ſolitudinem & loquar ad
cor ejus. Oſea. 2. 14.*

VEL EX REGULA.

Uemadmodum Deus
olim Synagoram
Hebræorum in tri-
plicem duxit ſolitu-
dinem, ita videret
nos pariter in tripli-
cem ſolitudinem inducere, nam 1. eam

in Aegypto turbis & idolis commiſtam
eduxit in ſolitudinem ac defertum Si-
nai, ut ibidem legem ac religionem
obteneret, atque ita à Deo in Sponſam
id eſt in Dei Eccleſiam ac Rem publi-
cam aſſumeretur, 2. Rurſus idem deus
eamdem Synagoram Iſraëliticam è
captivi-